

Mladen Gerovac

| 30 kolovoza, 2023

Kako je istarska pasara izrasla u prekrasnu Leidi

HRVATSKA MALA BRODOGRADNJA

Leidi. Savršeno pristalo ime liniji prelijepih brodica pulskog brodograditelja Marsela Brkića. Naziv je izveden iz engleske riječi *lady*, što znači – dama. Poznato je da Englezi, čija je povijest odvajkada vezana za more i plovidbu, o brodovima uvijek govorili s udivljenjem, štovanjem i ljubavlju, kao o nekoj lijepoj elegantnoj i pristaloj dami. Upravo s takvom prepoznatljivom ljubavlju i Marsel Brkić gradi svoje Leidi.

Sve je počelo prije 20 godina. Marsel je gradio lijepe istarske pasare. Obrt je pokrenuo kada se više po zakonu nije mogao dobiti certifikat za samogradnju. Pasara je tada dobila kabinu. Rođena je prva Leidi. Godine 2005. na obrtničkom sajmu Istre Marsel je prodao 13 brodova. Bila je to njegova tadašnja ukupna godišnja proizvodnja. Leidi je počela rasti – metar po metar. Na riječkom sajmu nautike 2006. godine Leidi osvaja prvu nagradu – Grand Prix sajma „Zlatno jedro“. Leidi i dalje raste. Postaje sve veća, ljepša, raskošnija. Istodobno, uspijeva i u izgledu i u opremi savršeno pomiriti tradicionalno i suvremeno. Presudna odluka bila je uvođenje jakih vanbrodskih motora a da ne budu „šaka u oko“. Postignuto je ono što se smatralo nemogućim. Zadržan je brodski retro-style, dobilo se na brzini i na prostoru. Leidi je i dalje ostala elegantna prva dama hrvatske male brodogradnje.

Leidi 600 na zagrebačkom sajmu 2009. / Snimio; Mladen Gerovac

2009. – Leidi 600 osvojila nautičare

Pokazalo se to na zagrebačkom sajmu nautike u veljači 2009. godine na kojem je premijerno prikazana Leidi 600. Bila je pod pravom opsadom posjetitelja. Na šest metara dužine dobilo se prostora kao na brodu od sedam metara. Njezina namjena bila je široka . od obiteljske brodice za krstarenja, do mogućnosti da bude sportski fisherman ili brodica za profesionalni ribolov. Evo brodice Leidi 600 kako smo je vidjeli na te, 2009. godine na zagrebačkom sajmu.

Cijela je napravljena iz poliestera: trup, paluba, interijer u kontraštampi, kabina i natkabina, šest spremnika na palubi s poklopcima i pregrada sidrenog prostora. Poklopci su s bravicama. Brodica ima šest prozora – četiri na natkabini od kojih su dva klizna, te dva okrugla bočna na kabini. Ulazna vrata su u aluminijskom okviru.

U kokpitu su četiri odlijeva vode. Potopna pumpa u kaljuži je automatska. Oko broda je gumeni štitnik. Krmena je platforma obložena drvom – na lijevoj su stepenice za more, na desnoj nosač pomoćnog motora. Ograda, rukohvati, roll-bar i nosač ljetne tende su od inoxa. Poklopci spremnika ispod ležaja, stol u separeu i vrata toaleta su od mahagonija, a pod od tikova laminata.

Stol se spušta i pretvara u dodatni ležaj, tako da na brodu mogu spavati četiri osobe. Ispod skiperova sjedišta je kuhinjski blok s inox sudoperom, plinskim kuhalom i hladnjakom. U toaletu je i tuš. Električna instalacija uključuje dva akumulatora od 75 Ah, pet navigacijskih svjetala, sirenu i reflektor. Brod ima kompas, sonder i GPS. U kabini su četiri svjetla-plafonjere, 12 V utičnica, pet led-lampi, radio i CD sa zvučnicima.

Brod je opremljen sidrenim vitlom s motorom od 600 W, 50 metara kalibriranog lanca i sidrom od 7,5 kg. U opremu spadaju još četiri inox bitve i dvije zjevače, te zaštita podvodnog dijela – četiri sloja epoksi prajmera i tri premaza antivegetativne boje. Brod na sajmu bio je opremljen vanbrodskim Suzukijem od 140 konja. U opciji je i Honda 150. Prije sajma brod je testiran s Hondom. Postigao je maksimalnih 27 čvorova, a na putnih 23,5 čvora (4.200 okretaja) trošio je nešto ispod litre goriva. Cijena brodice na sajmu s opisanom opremom bila je 330.000 kuna. S pripomenom da Leidi 600 na zahtjev kupca može imati i ugrađeni motor.

Evo i ostalih tehničkih podataka Leidi 600:

Dužina 6 m

Širina 2,5 m

Težina 2.000 kg

Motor 40 do 150 KS

Spremnik goriva 176 litara

Spremnik vode 100 litara

Ležajevi 3+1

Osoba 8

Cijena 330.000 kn

Leidi se ovim nastupom definitivno etablirala kao jedan od najljepših i najpoželjnijih brodova hrvatske male brodogradnje, posebno kada se radi o kategoriji obiteljskih krstaša.

Marsel Brkić i Leidi na Zagrebačkom sajmu nautike 2023. / Snimio: Mladen Gerovac

Leidi 800 R

Unutrašnjost Leidi 800 R

Peta generacija – Leidi 990

Ovogodišnji nautički sajam u Zagrebu. Predstavljena je peta generacija plovila – Leidi 990. Prva Leidi 990 već je u moru, istestirana, druga je u fazi opremanja, treća je na početku gradnje. Sve tri već imaju kupca. i sve tri su različite. Jer, kupac odlučuje o tome koje će biti boje, koji motori, tende, interijer. Poštuju se sve želje kupca koje ne zadiru u osnove projekta. To je ono što se u suvremenoj brodogradnji brodica i jahti zove – custom. Proizvodnja Leidi uvijek je prodana unaprijed godinu do godinu i pol. Osnovna cijena počinje negdje od 185.000 eura s PDV-om. Neki početak s motorom je zatim, oko 250.000 eura s PDV-om. Može se reći da se konačna cijena Leidi 990 kreće između 200 i 300 tisuća eura.

Razvitak nove Leidi trajao je pune tri godine. Najprije, dvije je godine trajalo „crtanje“. Prvi put dosad, dosta toga odradio je „robot“. To je znatno olakšalo izradu kalupa trupa, palube, kabina ... Taj dio posla obavila je tvrtka Brzoglas d.o.o. iz Kaštel Novog koja se bavi isključivo tim poslom. Na brodu je uvedeno niz patenata. O tome se još u javnosti ne govori, jer se radi na njihovoj zaštiti. Projekt Leidi 990 razvijen je za visoku serijsku proizvodnju a to je pet brodova godišnje. Da bi se to postiglo brodogradilište je povećano i modernizirano. U produžetku postojeće hale podignut je suvremeni pogon s dizalicom tako da će škver narasti na punih 5.000 četvornih metara ... U starom dijelu ostaje čista proizvodnja, a u novom pogonu se opremaju brodovi, odvojeno je rezaona. U planu je povećanje broja zaposlenih. „Ponudit ćemo im se dobri uvjeti“ – veli Marsel Brkić. Također kaže kako su im klijenti sve više stranci. „Kako smo ušli u Europsku uniju, stranci su kod nas počeli kupovati nekretnine. Tako se ovdje zadržavaju veći dio godine ovdje pa kupuju i brodove. Pružamo im i servis, i zimske vezove, i održavanje. Takva podrška, jako im puno znači.“

Kako su prebrodili krizu, i kako su preživjela suludi porezni udar Vlade Jadranke Kosor na male brodograditelje?

„U to vrijeme, 2010. godine bilo nas je 120, a porezni udar je uništio oko stotinu malih brodograditelja. Uvijek morate razmišljati ispred vremena. Otkad postojimo, od 2004. godine kapaciteti su nam prodani sto posto. Potražnja je stalna i sve je veća. Bio je to test pameti, kvalitete, izdržljivosti i upornosti. Insistiranje na kvaliteti, cijeli taj naš trud, znoj i muka na kraju se vidi – i isplati“, zaključuje Marsel Brkić.

Ovaj tekst je dio projekta ‘Hrvatska mala brodogradnja’, a objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva.

